

За офіційними даними у Республіці Польща, у місті Жешуві та у Жешувському повіті, станом на 25 серпня цього року було зареєстровано 113 підтверджених випадків легіонельозу, із них сім летальних (4 чоловіка і 3 жінки віком від 64 до 95 років).

Нині вже підтверджено понад 150 випадків зараження небезпечною хворобою у зазначеному регіоні. Кількість смертей виросла до 19. Інформація про ідентифіковане джерело цього спалаху відсутня, запобіжні заходи контролю були впроваджені для зниження ризику зараження з можливих джерел навколишнього середовища. Ризик зараження обмежено географічно навколо джерела спалаху. Тривають епідеміологічні та екологічні дослідження для визначення джерела спалаху та контролю розповсюдження.

Щодо епідемічної ситуації з легіонельозу в Україні, то з 2017 по 2022 рік зареєстровано 2 випадки цього захворювання, а саме: по 1 випадку у 2017 році та у 2019 році. У Черкаській області більше ніж за 30 років випадків легіонельозу не зафіксовано.

Що варто знати про легіонельоз?

Легіонельоз – особливо небезпечне інфекційне захворювання, спричинене здебільшого бактерією *Legionella pneumophila*. Цей збудник вперше було виділено у 1976 році після спалаху на з'їзді Американського легіону в Філадельфії у США — звідси і пішла назва «хвороба легіонерів».

Доведено, що бактерія є природним мешканцем водойм і здатна існувати в різних умовах навколишнього середовища. Але у разі відсутності або неправильного технічного обслуговування душових кабін, джакузі, зволожувачів або змішувачів води в них спостерігається підвищене розмноження легіонел і їх поширення в системах водопостачання, кондиціонування, водних резервуарах, охолоджувальних вежах або випарних конденсорах електростанцій, сучасних душових установках, а також інших системах, пов'язаних із циркуляцією теплої води з температурою +20-50°С.

Хвора людина не є джерелом легіонел. Навіть при тісному контакті з хворим випадків зараження оточуючих не зареєстровано. Не встановлено також виділення збудників від будь-яких тварин, птахів чи членистоногих.

Механізм передачі – аерогенний, найчастіше зараження відбувається при вдиханні дрібного водного аерозолі, що утворюється в процесі роботи різноманітних технічних систем, куди легіонели потрапляють із природних екосистем.

Протікає хвороба з клінічними проявами тяжкої пневмонії, яка має високу летальність – 5-10%. Проте, легкі форми більше схожі на ГРВІ, що проявляються короткочасною гарячкою – до 2-5 діб, кашлем, сухістю та болем у горлі.

Зазвичай «хвороба легіонерів» розвивається через 5-6 днів після зараження.

Але за симптомами визначити легіонельоз важко, для точного діагнозу потрібно проводити лабораторні дослідження.

При появі підозрілих симптомів необхідно негайно звертатися за медичною допомогою! «Хвороба легіонерів» виліковується антибіотиками. Чим раніше почнеться терапія, тим менша ймовірність отримання серйозних ускладнень або летального результату.

Найчастіше легіонельоз виникає:

- у людей похилого віку;
- пацієнтів із діабетом або хронічним обструктивним захворюванням легень (ХОЗЛ);
- курців;
- пацієнтів з ослабленим імунітетом;
- осіб, які проживають у готелях;
- персоналу, який здійснює технічне обслуговування та ремонт водяних систем охолодження і кондиціонування;
- медичних працівників.

Профілактика легіонельозу

Заходи профілактики легіонельозу спрямовані на зниження рівня контамінації легіонелами водяних штучних екосистем шляхом дезінфекції водних резервуарів та інших ємкостей води, що входять до цих систем:

– для знезараження систем опалення, водопостачання чи інших систем циркуляції воду нагрівають до температури понад +80 градусів протягом доби;

– запобігти розмноженню легіонел у штучних екосистемах можна шляхом належного технічного обслуговування систем кондиціонування;

– запобігання розбризкуванню води та утворенню аерозолів із замкнутих водяних систем досягається шляхом усунення технічних поломок (ліквідації тріщин у ємкостях і трубопроводах, герметизація стиків, ремонт регулюючих та контролюючих приладів, технічної ізоляції).

Щоб не допустити розвитку захворювання, необхідно всі побутові кондиціонери утримувати в чистоті, міняти фільтри, проводити періодичні профілактичні огляди, ремонт.

Рекомендується відмовитися від купання у водоймах, басейнах сумнівної чистоти або у відверто антисанітарних умовах. Після відвідин басейну або джакузі – прийняти душ із милом.

Зміцнення імунітету та відмова від шкідливих звичок, як-от куріння, також знижує ризик розвитку легеневих захворювань.